O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 3 август жума
Сотувда эркин нархда № 151 (2713)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

МДҲнинг СОЧИ САММИТИ

Маълумингизким, 1 август куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов МДҲ мамлакатлари давлат раҳбарларининг норасмий учрашувида иштирок этиш учун Россиянинг Сочи шаҳрига жўнаб кетган эди.

Саммит дастурига мувофиқ 2 август куни Россиянинг Сочи шаҳрида МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Саммитда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ҳам қатнашди.

“Чойзордаги бинолар” мажмуида президентларнинг ялпи учрашуви бўлди. Унда МДҲ доирасидаги интеграция жараёнларини ривожлантириш, стратегик барқарорликка оид масалалар муҳокама қилинди. Президентлар минтақавий масалалар юзасидан ҳам батафсил фикр алмашди. Саммит норасмий бўлгани боис унинг якунида бирор ҳужжат имзолангани йўқ. Шундай эсада, журналистлар билан бўлган учрашув чоғида, иштирокчилар мулоқот самарали ва фойдали бўлганини таъкидлади.

Саммит доирасида президентларнинг икки томонлама учрашувларини ўтказиш ҳам режалаштирилган. Ўзбекистон раҳбари 1 август куни Россия Президенти Владимир Путин билан музокара ўтказган эди. Саммитнинг иккинчи куни Украина Президенти Леонид Кучма билан учрашди. Мулоқотлар чоғида асосий эътибор мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалаларга қаратилди.

(ЎзА).

Сўз — Ўзбекистон Қаҳрамонига

Кўз очиб меҳнатга ўргандим. Нефт ва газ соҳасида ишлаганимга ҳам 33 йилдан ошди. Бурғуловчига ёрдамчи бўлиб иш бошлаганман. Бирни кўриб шукур қил, бирни кўриб фикр қил, дейди халқимиз. Ҳақ гап. Меҳнат фаолиятимни кўз олдимдан бир-бир ўтказсам, сўнгги ўн йиллик ҳаётимдагина мазмун бор, деб фикр қиламан. Нега? Бунга тушуниш қийин эмас. Ишласанг, ишласанг-да, нефтнинг ҳам, газнинг ҳам ҳаммаси олиб кетилса, ўзинг ўчоққа таппи ёқиб, қозон қайнатсанг, алам қилмайдими?!. Худога шукурки, Мустақиллик туфайли ер ости бойликларимиз ҳам ўзимизга насиб қилди.

ЭРКИН ОДАМГИНА ЭРКИН ИШЛАЙДИ

Олтмишга кирдим. Кўп нарсани кўрдим. Кўп одамларга дуч келдим. Ва шу нарсага иқрор бўлдимки, ҳеч нарса эркинликка тенг келмас экан. Эркин одамгина эркин ишлайди. Ўзини, бола-чақасини, Ватанини, унинг келажагини ўйлайди. Шу юрт меники дейди. Яхши ном қолдирсам, деб орзу қилади. Шунга интилади. Бировга муте, қарам бўлса-чи? Шундай фикрлай оладими? Қадр, қадрият ҳақида гапириб бўладими?

Ҳозир нефт ва газ соҳасида ёшлар кўп. Мутахассисларнинг ҳам бари ёш маҳаллий кадрлар. Бири Оврупада, қай бири Америкада ўқиб келган. Масалан, Сулаймон Бўронов Америкада ўқиб келди. Ҳозир Кўкдумалоқда компрессор станцияси бошлиғи бўлиб ишлаяпти. Зеварда кони бошлиғи Алишер Мустафоев Америкада, газ қудуқларини режалаштириш бўлими бошлиғи Саид Мирзаев Италияда ўқиган. Қани, ким айта олади уларнинг қўлидан иш келмайди деб, ҳеч ким. Уларга қараб, фахрланиб кетаман. Ўн йилда шунча бўлди, яна шунча йилдан кейин мамлакатимиз жаннат мисол юрт бўлади дейман. Буни дўст ҳам, душман ҳам тан олиб турибди. Энди ҳамма гап ўзимизда. Ишлайман, ўзини кўрсатаман деганга имконият бор.

Шерали билан Эрали ўғлимга шу гапларни кўп айтаман. (Иккови ҳам мен билан бирга ишлайди). Айтмоқчиманки, эркин замонда эркин меҳнат қиляпмиз. Меҳнатимизнинг роҳатини ҳам ўзимиз кўряпмиз. Турмушимиз ёмон кечмаяпти. Тўғри, қийинчиликлар бор. Лекин уларнинг ўткинчилигини ҳамма билиб турибди. Эртадан умидимиз катта. Бу нимадан дейсизми? Кўз олдимизда бўлаётган ўзгаришлар шундай умид уйғотяпти, ишончимизни мустаҳкамлаяпти. Биргина Муборакни олинг. Ўн йил олдинги шаҳар эмас у. Бошқармамизнинг амфитеатрини кўрганмисиз? Зўр. Шаршара шарқираб оқиб туради. Маза қиласиз. Уларнинг бари Мустақиллик йиллари барпо бўлди. Энг муҳими, Мустақиллик боис меҳнатимиз қадр топяпти.

Бўрон РЎЗИЕВ,
Муборак нефт ва газ конлари бошқармаси оператори, Ўзбекистон Қаҳрамони.

Хоразм вилояти — истиқлол йилларида

Ватанимиз мустақиллигининг ўн йиллигига бағишлаб ўтказилаётган “Шу азиз Ватан — барчамизники!” фестивали қизғин давом этмоқда. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎзА Маънавият ва маърифат Кенгаши ҳамда Бадиий академия билан ҳамкорликда ташкил этган мазкур тадбирга мезбон бўлиш навбати Хоразм вилоятига етди.

Бадиий академиянинг марказий кўргазмалар залида ташкил этилган тадбирнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси Ў.Исмоилов, Хоразм вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари Ж.Ўтамов, Олий Мажлис Аграр, сув масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раиси И.Қаландаров, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Олий Мажлис Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ў.Ҳошимов, Ўзбекистон халқ шоири Омон Матжон сўнгги 10 йил вилоят учун туб ўзгаришлар даври бўлганини ҳамда воҳада барча жабҳаларда ислоҳотлар жадал давом этаётганини таъкидладилар.

Хоразм лазгисию лапарларининг сеҳрли оҳанги оғушида кўргазмалар залига кирар экансиз, кўҳна Ичанқалъа ва Дишанқалъани барпо этган моҳир усталардан мерос услубда ясалган дарвозага кўзингиз тушади. Қадимий анъаналаримизнинг боқийлиги, беқиёс қадриятларимиз қайта кўз очаётганига яна бир бор гувоҳ бўласиз. Кўргазмадаги бошқа экспонатлар ҳам ўзига хос маданият ва санъатга эга қадимий воҳада истиқлол йилларида кечаётган улкан ўзгаришлар ҳақида тўлиқ тасаввур уйғотади.

Истиқлол йилларида Хоразмда саноат ривожланиш палласига кирди. Воҳада қўшма корхоналар тобора кўпаймоқда. “Даритал” Ўзбекистон — Италия қўшма корхонаси шулардан биридир. Унда маҳаллий хомашёдан замонавий урф ва услубдаги бежирим пойафзаллар ишлаб чиқарилмоқда. Хива нафақат қадим шаҳар сифатида, балки ўз гиламлари билан ҳам етти иқлимга донг таратган. “Хива гилами” Ўзбекистон — Германия қўшма корхонасининг бетакрор маҳсулотлари бугун кўргазмага ўзгача кўрк бағишлаб турибди.

Томоша залларида Оналар ва болалар йилида вилоятда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш борасида изчиллик билан амалга оширилаётган хайрли ишларни акс эттиришга кенг ўрин берилган. Бу ерда сўнгги русумдаги тиббий жиҳозлар билан таъминланган Репродуктив саломатлик, шошилинч тез тиббий ёрдам, юрак-қон томир жарроҳлиги марказлари, қишлоқ амбулатория пунктлари фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар намойиш этилмоқда.

Воҳада “Хоразм лазгиси янграганда, ҳатто гужумлар ҳам рақсга тушади” деган гап бор. Тадбирнинг очилиш маросимида бу ҳикмат яна бир бор ўз исботини топди. Ўйин-кулги, куй-қўшиқ бир дақиқа бўлсин тинмади. Халқимиз ўзининг буюк байрамини нишонлашга ҳозирлик кўраётган шу кунларда бундай шодлик, айниқса, жуда ярашади. Хоразмликлар эса меҳнат қилишни ҳам, ўйин-кулгини ҳам жойига қўяди. Ишонмасангиз, улар ташкил этган мазкур кўргазмани бориб томоша қилинг.

Элбек ХОЛИҚОВ,
ЎзА мухбири.
СУРАТЛАРДА: фестивалдан лавҳалар.
Р. ЖУМАНИЁЗОВ, М. АМИН, А. РИСҚИЕВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясида

2001 йил 1 август куни Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси Нажмиддин Комилов олиб борди.

Мажлисда бўшаб қолган ўринларга шу йил 29 июл куни ўтказилган Олий Мажлис депутатлари сайловининг якунлари кўриб чиқилди.

Марказий сайлов комиссияси мазкур округ сайлов комиссияларининг овоз бериш натижалари тўғрисидаги баёнларини кўриб чиқиб, “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида”ги Қонуннинг 11 ва 46-моддаларига мувофиқ 10-Чуқурсой сайлов округидан Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партиясидан номзоди кўрсатилган Дилором Тошмуҳамедовани, 31-Балиқчи сайлов округидан халқ депутатлари Андижон вилоят Кенгашидан кўрсатилган Эргашбой Воҳидовни, 46-Пойтуғ сайлов округидан халқ депутатлари Андижон вилоят Кенгашидан кўрсатилган Машариф Юсуповни, 118-Пайариқ сайлов округидан Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партиясидан кўрсатилган Хуршид Давроновни, 133-Сардоба сайлов округидан халқ депутатлари Сирдарё вилоят Кенгашидан кўрсатилган Алишер Исроиловни, 139-Термиз сайлов округидан Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган Робия Каттаевани, 147-Сариосиё сайлов округидан Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партиясидан кўрсатилган Парда Мадиевни, 152-Олмалиқ сайлов округидан Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган Геннадий Прохоренкони, 177-Қайнар сайлов округидан Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган Маърифатхон Анваровани, 217-Қарши сайлов округидан халқ депутатлари Қашқадарё вилоят Кенгашидан кўрсатилган Бахтиёр Ҳамидовни, 219-Ғузор сайлов округидан Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган Олим Муродовни, 220-Деҳқонобод сайлов округидан Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясидан кўрсатилган Холбобо Бозоровни, 221-Қамаши сайлов округидан Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган Абдирасул Ғафуровни, 236-Яккабоғ сайлов округидан Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясидан кўрсатилган Ўлмас Саиджоновни Олий Мажлис депутатлари этиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

(ЎзА).

Шу сонга хабар

Алмашув пунктларида сотиладиган нақд хорижий валюта миқдори оширилди

— Республика ҳукумати ва Марказий банки томонидан миллий валютамизнинг барқарорлигини таъминлаш, сўмнинг ички айирбошланишига эришишга қаратилган валюта сиёсати юритилмоқда, — деб қайд этилади Марказий банк матбуот хизмати тарқатган пресс-релизда. — Хусусан, валюта айирбошлаш операцияларини эркинлаштириш, мазкур операциялар ҳажмини ошириш ҳамда ваколатли банкларнинг валюта айирбошлаш шохобчалари тармоғини кенгайтиришга доир бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Аэропортлар ва божхона чегараси кесиб ўтиладиган жойларда, сайёҳлик мажмуалари, бозор ва савдо марказларида валюта айирбошлаш шохобчалари қўшимча равишда очилмоқда.

Жорий йилнинг 1 августидан бошлаб ваколатли банкларнинг айирбошлаш шохобчаларида узоқ хориж давлатларига кетаётган республикамиз фуқароларига нақд хорижий валюта сотиш миқдори оширилди. Эндиликда улар 400 АҚШ долларигача бўлган миқдорда нақд хорижий валюта сотиб олишлари мумкин. Бунда улар паспорт, авиа ёки темир йўл чипталарини кўрсатишлари лозим бўлади. Шунингдек, фуқароларимизга ваколатли банкларнинг айирбошлаш шохобчаларидан АҚШ долларидан ташқари немис маркаси, япон иенаси, француз франки ва инглиз фунт-стерлингини сотиб олишларига рухсат берилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг *ҚАРОРИ*

АЙРИМ САЙЛОВ ОКРУГЛАРИДА БЎШАБ ҚОЛГАН ЎРИНЛАРГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВ НАТИЖАЛАРИГА КЎРА САЙЛАНГАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ДЕПУТАТЛАРИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ТЎҒРИСИДА

“Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 11 ва 46-моддаларига мувофиқ Марказий сайлов комиссияси
ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари сайловини ўтказувчи тегишли округ сайлов комиссияларининг бўшаб қолган ўринларга 2001 йил 29 июл куни ўтказилган сайлов натижалари тўғрисидаги баёнлари асосида қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари этиб рўйхатга олинсин:

№	Депутатларнинг фамилияси, исми, отасининг исми	Туғилган йили	Номзод этиб кўрсатган органнинг номи	Эгаллаб турган лавозими (машғулотининг тури)	Иш ва яшаш жойи	Сайлов округининг тартиб рақами ва номи
1.	Тошмуҳамедова Дилором Ғофуржоновна	1962	Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси	«Фармед» хусусий фирмаси бош директори	Тошкент шаҳри	10-Чуқурсой
2.	Воҳидов Эргашбой Комилжонович	1952	Халқ депутатлари Андижон вилояти Кенгаши	Андижон вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари	Андижон шаҳри	31-Балиқчи
3.	Юсупов Машариф	1946	Халқ депутатлари Андижон вилояти Кенгаши	Андижон вилоят «Маҳаллий саноат» ишлаб чиқариш савдо акционерлик компанияси раиси	Андижон тумани	46-Пойтуғ
4.	Давронов Хуршид (Хуршид Даврон)	1952	Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партияси	Ўзбекистон Телерадиокомпанияси «Ёшлар» телеканали бош дирекциясининг бош директори	Тошкент шаҳри	118-Пайариқ
5.	Исроилов Алишер Хўжамович	1964	Халқ депутатлари Сирдарё вилояти Кенгаши	Сирдарё вилояти ҳокими	Гулистон шаҳри	133-Сардоба
6.	Каттаева Робия Ғаниевна	1961	Ўзбекистон Халқ демократик партияси	Термиз шаҳар 2-ўрта мактаб директори	Термиз шаҳри	139-Термиз
7.	Мадиев Парда Чориевич	1970	Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партияси	Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Сурхондарё вилоят бўлими бошқаруви раиси	Термиз шаҳри	147-Сариосиё
8.	Прохоренко Геннадий Алексеевич	1949	Ўзбекистон Халқ демократик партияси	«Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати» очиқ турдаги акционерлик жамияти бош директори	Олмалиқ шаҳри	152-Олмалиқ
9.	Анварова Маърифатхон	1951	Ўзбекистон Халқ демократик партияси	Ўзбекистон тумани 30-ўрта мактаб директори	Ўзбекистон тумани	177-Қайнар
10.	Ҳамидов Бахтиёр Султонович	1944	Халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгаши	Қашқадарё вилояти ҳокими	Қарши шаҳри	217-Қарши
11.	Муродов Олим Эргашевич	1962	Ўзбекистон Халқ демократик партияси	«Шўртаннефтгаз» нефт ва газ конлари бошқармаси бошлиғи	Қарши шаҳри	219-Ғузор
12.	Бозоров Холбобо Аҳматович	1959	Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси	Қашқадарё темирйўл дирекцияси бошлиғи	Қарши шаҳри	220-Деҳқонобод
13.	Ғафуров Абдирасул Абдужалилович	1949	Ўзбекистон Халқ демократик партияси	Қамаши тумани марказий шифохонаси бош шифокори	Қамаши тумани	221-Қамаши
14.	Саиджонов Ўлмас	1951	Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси	Муҳиддин Қориёқубов номидаги Академик ва халқ бадиий жамоалари дирекцияси директори	Тошкент шаҳри	236-Яккабоғ

Марказий сайлов комиссияси Раиси
Н. КОМИЛОВ

Тошкент ш.
2001 йил 1 август

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Абитуриент-2001:
Асосий имтиҳон ўтди

Республиканинг барча олий ўқув юртларида ўқишнинг кундузги ва сиртқи бўлимларига тест усулида танлов бўлиб ўтди. Бу воқеани шарҳлаш учун ЎзА мухбири Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг олий ўқув юртларига қабул қилиш бўйича “Абитуриент-2001” штаби бошлиғи Шукур Жомбоевга мурожаат қилди.

— Бу йил олий маълумот олишни истаганлар сони 263 минг 313 кишини ташкил қилди. Мамлакатимиз олий ўқув юртлари қабул комиссияларига айнан шунча ариза тушди. Айни пайтда 2001-2002 ўқув йили учун қабул квотаси 49,5 минг этиб белгиланган. Улардан 19,8 минг студент тўплаган балларига кўра олий ўқув юртида ўқиш учун давлат грантини олади, 29,7 минг нафари эса олий ўқув юртларига тўлов-контракт асосида қабул қилинади. Республика бўйича ҳар бир ўринга ўртача 5,3 нафар абитуриент тўғри келди.

Таққослаш учун бир рақамни келтирмоқчиман. Ўтган йили мамлакатимиз олий ўқув юртларига 216 мингта ариза тушган эди, бу ҳозиргидан 50 мингта кам. Бу ёшлар ўртасида олий маълумотнинг обрўси ортаётганидан далолат беради. Мустақилликка эришганимиздан сўнг Ўзбекистон раҳбарияти сиёсатининг асосий устуворликларидан бири ўсиб келаётган авлод ҳақида ғамхўрлик бўлди. Зеро, бугунги кунда ёшлар — мамлакат аҳолисининг деярли ярмини ташкил этади. Таълим даражаси жамият тараққиётининг асосий кўрсаткичларидан бири. Шу боис, давлатимиз раҳбари Ислом Каримов дунёда ўхшаши йўқ Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ишлаб чиқиш ва ҳаётга татбиқ этишнинг ташаббускори бўлганида рамзий маъно бор.

Таълимнинг моҳиятига бўлган ёндашувларнинг ўзи тубдан ўзгарди. Ҳар томонлама ривожланган шахсни тарбиялаш, нафақат зарур касбий билимларга эга бўлган, балки маънавий бой юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш биринчи ўринга чиқди. Айнан шу маънавий бойлик яқин келажакда ёшларимизнинг жамият, янги ҳаётнинг пешқадамларига айланишига ёрдам беради.

Таълим тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар олий ўқув юртларига қабул кўрсаткичларида акс этмоқда. Бу маълумотлар бизнинг штабимизга тўпланди ва экспертлар томонидан таҳлил этилди. Масалан, бу йил юқори малакали тиббий ҳамшира мутахассислигини эгаллашни истаган абитуриентлар олий тиббий ўқув муассасаларига тест имтиҳонлари топширди. Шунингдек, мутахассислиги бўйича камида уч йил ишлаган, аммо олий маълумотга эга бўлмаган педагоглар ва муҳандис-педагоглар учун олий ўқув юртларининг махсус сиртқи бўлимларида 1200 та жой захира қилиб қўйилди. Ўқишни якунлагач, улар давлат дастури доирасида ташкил этилган янги турдаги ўқув юртлари — касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейлар ўқитувчилари сафини тўлдиради.

Олий ўқув юртларига киришда ёшлар танлаётган устувор йўналишлар ҳам эътиборга молик. Чунончи, бу йил энг катта танлов юридик институтларда бўлди — бир ўринга 12,2 киши. Шунингдек, Термиз Давлат университетига танлов бир ўринга 11,1 кишини, Наманган Давлат университетига — 8,9 кишини, Андижонда эса — 8,5 кишини ташкил этди. Бу кўрсаткичлар бугунги кунда ўз фаолиятини жаҳон таълим стандартларига мослаштираётган вилоят олий ўқув юртларининг ҳам обрўси ортаётганидан далолат беради.

Яна бир эътиборли жиҳат шундаки, ёшлар орасида таълимнинг педагогик йўналишларига қизиқиш ортди. Бу йил танлов кўрсаткичлари ҳайратланарли, умуман улар бир ўринга 28,6 кишини ташкил этади. Айни пайтда иқтисод, менежмент, маркетинг, аудит, бухгалтерия ҳисоби каби мутахассисликларга танлов юқорилигича қолмоқда. Бу жамиятимизнинг бозорга йўналтирилган иқтисодий ривожланишини акс эттиради.

Яна бир бор таъкидламоқчиманки, мазкур маълумотларнинг ҳаммаси ёшларимизда билимга интилиш кучлилигининг белгисидир. Шу сабабли яқинда Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган “Олий ўқув юртларида тўлов-контракт асосида ўқиш учун таълим кредитлари бериш тўғрисида”ги қарор жуда долзарб бўлиб, ёшларга таълим олишда кенг имтиёзлар беради.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

Тажриба таҳлили

Мамлакатимизнинг ғаллага бўлган эҳтиёжини тўла қондириш, Президентимиз такрор-такрор таъкидлаганларидек, ўзимиз уддалай оладиган вазифа. Яқинда Андижонда бўлиб ўтган ғалла уруғчилиги масалаларига бағишланган кўргазмали семинарда Юртбошимизнинг ана шу даъвати ботбот тилга олинди. Ўтган ўн йил мобайнида республикамизда ғалла ҳосилдорлиги гектар ҳисобига 22 центнердан 32,2 центнерга кўтарилди. Республикамиз аҳолисининг нон ва нон маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини ўзимизда етиштирилган дон ҳисобига қондириш мумкин бўлди.

Ўзимиз уддалайдиган вазифа

Ҳали бу борада имкониятларимиз етарли. Бироқ ҳамма жойда ҳам натижалар бирдек юзага чиқмаяпти. Аввало, деҳқонга сара уруғ ва тўғри йўналиш зарур. Гарчи жорий йилда уруғлик буғдой тайёрлаш режаси оширибб бажарилган бўлса-да, бу борадаги хато ва камчиликлар анчагина. Бошоқли экинлар уруғи Андижон, Сурхондарё, Наманган, Қашқадарё, Фарғона, Хоразм вилоятларида кўзда тутилганидан зиёда миқдорда жамғарилди. Бухоро, Жиззах, Навоий, Самарқанд вилоятларида эса топшириқлар бажарилмади.

Андижонлик миришкорлар жорий йилда товар-дон ва уруғлик ғалла тайёрлаш режасини 106,5 фоиз адо этдилар. Тайёрланган 251873 тонна буғдойнинг 161373 тоннаси уруғликдир. Вилоятдаги 14 туман, 194 та хўжалик шартнома режаларини ошириб бажарди. Ўнлаб хўжаликлар ҳосилни гектаридан 80-98,8 центнергача етказдилар.

Андижонлик деҳқонларнинг ғаллачилик борасидаги ютуқлари сири нимада? Бу ерда деҳқон ерни алдамайди. Яъни, ҳайдов ўз вақтида ўтказилиб, уруғлик ерга энг мақбул муддатларда тушади. Тупроқ ҳолатига қараб бир тоннагача минерал ўғит берилади. Маҳаллий ўғит ҳар сувда шарбат қилиб оқизилади.

Шу кунларда «Андижондонмаҳсулот» акциядорлик уюшмаси корхоналарида вилоятларга юбориш учун буғдойнинг юқори репродукцияли бир қатор навлари тайёрланмоқда. Кўргазмали семинар қатнашчилари жойларда бўлиб, иш жараёнлари билан танишдилар. Вилоятларнинг вакиллари олинажак уруғлик ғалла ҳолатини кўздан кечирдилар ва шартнома имзоладилар.

Абдумутал АБДУЛЛАЕВ,
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ.
СУРАТДА: семинардан лавҳа.

Комбайнчига – «Тико»

«Қамаши машина трактор парки» акционерлик жамиятининг «Кейс» комбайни ҳайдовчиси Эштемир Нодировга мукофотга «Тико» автомашинаси берилди. Қашқадарё вилояти бўйича ғалла ўрим-йиғимида энг юқори натижага эришган комбайнчининг меҳнати ана шундай тақдирланди.

Шунингдек, вилоят бўйича ғаллада юқори ҳосилдорликка эришган, энг кўп уруғлик дон етказиб берган Ургут туманидаги Б.Фозилов номли хўжалик «Нексия», Қарши туманидаги Я.Омонов номли хўжалик «Дамас» автомашиналари билан мукофотланди.

Н.РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Учкўприк туманида «Меҳригиёҳ» кичик корхонаси бор. Бу ерда турли шифобахш гиёҳлардан шарбатлар, инсон организми учун фойдали маҳсулотлар тайёрланади. Яқинда бу ерда ажойиб воқеа содир бўлди. Саудия Арабистонида истиқомат қилаётган ватандошимиз Абдулҳамид Маҳдум кичик корхона ихтиёрига ёғ ишлаб чиқарадиган ноёб ускунани ҳадя этди. Абдулҳамид Маҳдум билан суҳбатимиз қуйидагича кечди.

Абдулҳамид Маҳдум:
«Ватан қадрини бизлардан сўранг»

— Эшитишимизча, ушбу ускунага туркиялик мутахассислар харидор бўлишган экан. Сиз уни сотиш ўрнига Ўзбекистонга шундоқ бердингиз. Тижорат қоидаларига зид бўлибди-ку...

— Ахир менинг киндик қоним тўкилган Ўзбекистон мустақил бўлсаю, мен фойда олишни ўйлайманми?! Хулоса шуки, буёғи етарли. Мен, озгина бўлса-да, ўз Ватанимга бўлсин деймен.

Илк бор Ўзбекистонга мустақиллик арафасида келганман. Олтмиш йил Ватанга талпиниб келолмаганман, ниҳоят она юртимизга Ислом Каримов бош бўлгач, дарвозалар кенг очилди. Шундан буён ҳар йили Ватанимни кўргим келади. Ҳозир ёшим 87 да. 200 метр йўл юрсам чарчаб қоламан, лекин Ўзбекистонга келиш бўлса, танамда куч пайдо бўлади.

— Сиз қандай ўйлайсиз, Ўзбекистон дунёнинг ривожланган давлатлари сафидан тезроқ жой олармикан?

— Иймонимни ўртага қўйиб айтаманки, ҳали бу юрт шу қадар обод, фаровон диёрга айланадики, унга жаҳон ҳавас қилади. Мустақилликка чиққан Ватаннинг қанчалик улуғ неъмат эканлигини сўз билан ифодалаб бўлмайди. Эҳ-ҳе, Ватан қадрини биз каби ватанга зорлардан сўранг. Мен Ўзбекистондаги ҳар бир ватандошимга «Бу Ватанни асранг, қадрланг» деб айтиб чиқишга тайёрман. Нақл бор-ку. «Тан дурустлик қадрини бемор ўлгандан сўранг».

Қанчадан-қанча давлатлар ҳурриятга эришгач, ривожланиб кетди-ку. Бунинг учун фақат раҳбарлар эмас, ҳамма-ҳамма бирдай жон куйдириши керак.

Мана ўн йил олдинги ҳаётни солиштириб кўринг. Тошкентнинг ўзи танинмайдиган даражада ўзгариб кетди-ку. Агар Ўзбекистон илгариги ҳолатда бўлганда бундай қурилишларни бунёд этиш осон кечмасди. Фақат мени озроқ хижолат қиладиган нарса шуки, баъзилар мустақиллик қадрини у қадар англамаётгандай. Ватан қадрини унинг тупроғидан ажрагандан сўранг, деган гап бежиз айтилмаган. Мана, бизнинг саргардон бўлиб юрганимиз ҳам бир етар. Албатта, Ватанни қадрлаш учун бошқа иш тутиш керакми? Шунинг учун «Халқ сўзи» муштарийларига тилагим битта: Ватанингиз ундан ажралмай етинг.

Ш. ЖАББОРОВ
суҳбатлашди.

Оролбўйи аҳолиси учун омонат тури

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида сув танқислигини ҳисобга олиб, мазкур ҳудуд аҳолисига моддий жиҳатдан кўмаклашиш ҳамда ушбу ҳудуд одамларининг бўш пул маблағларини кўпайтириш мақсадида республика акционерлик-тижорат банки — «Ғаллабанк» «Жайҳун» деб номланган янги омонат турини жорий этди. Ушбу жамғармага 10 минг сўмдан 200 минг сўмгача маблағ қўйган киши йилига 60 фоиз фойда олиши мумкин.

Ўз мухбиримиз.

Дўст маслаҳати ҳар нарсадан қиммат

Ери ерига туташ, бир ариқдан сув ичадиган Тўрткўл ҳамда Элликқалъа туманлари пахтакорлари мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Ўзаро тажриба алмашиб, бамаслаҳат иш юритиш ҳар икки туман пахтакорлари учун анъана бўлган.

Кунни кеча тўрткўллик тажрибали пахтакорлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, шунингдек, Нукусдан келган соҳа мутасаддилари Элликқалъа туманида бўлиб, қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволи билан танишди.

Тажриба алмашув якунларига бағишланган йиғилиш «Тоза Амирободи» деҳқон фермер хўжалиги уюшмасидаги Наврўз Жапақов номидаги боғда бўлиб ўтди. Йиғилишни Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси Т.Камолов бошқарди.

Сув танқислиги боис ҳар йилгидан анча кам — 9 минг гектар майдонга пахта экқан элликқалъалик мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиб, ҳосил тўқ ва бўлиқ бўлиши учун астойдил меҳнат қилмоқда. Шунга қарамай, муҳим агротехник қоида — ғўзани чилпиш жараёни кечикмоқда, кўпчилик хўжаликларда ғўза қатор ораларига иккинчи ишлов бериш суст олиб борилаётир. Айрим далаларни бегона ўт босган. Хусусан, «Янгиер», «Элликқалъа», «Бўстон» деҳқон-фермер хўжаликларида шундай камчиликлар кўпроқ кўзга ташланади. «Қирққиз», «Қирққизобод» деҳқон-фермер хўжаликларида ғўзанинг бўйи паст, ҳосил тугунчалари кам.

Йиғилишда мавжуд камчиликларни кечиктирмай бартараф этиш, август ойидаги агротехник тадбирларни ўз муддатида ўтказиш юзасидан берилган тавсиялар асосида чора-тадбирлар белгиланди.

А. ОРТИҚБОЕВ,
ЎзА мухбири.

«Авесто» — ҳинд маданият марказида

Пойтахтимиздаги Ҳиндистон элчихонаси қошида жойлашган ҳинд маданият маркази фақат ҳинд халқининг маданияти, санъатини тарғиб этибгина қолмасдан, балки ўзбек халқи маданиятини ҳам намойиш этишда, маънавиятимизнинг юксак поғоналарга кўтарилишида ҳам катта хизмат қилмоқда.

Яқинда бу ерда зардуштийликнинг китоби «Авесто»нинг 2700 йиллигига бағишланган кеча ўтказилди. Унда Тошкент Давлат шарқшунослик институти Ўрта Осиё тарихи кафедраси мудири, профессор Мирсодиқ Исҳоқовнинг маърузаси тингланди. Маърузада «Авесто» ўзбек халқининг тарихий ва маънавий мероси эканлиги ҳақида тўхталди. Яхшилик ва ёвузлик, ижобий ва салбий тушунчалар курашлар, охир-оқибатда эзгуликнинг ғолиб чиқиши бугунги кунга боғлаб тасвирланди.

Ушбу тадбирда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети, Тошкент Давлат шарқшунослик институти, республика Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг профессор-ўқитувчилари ва талабалари, Ўзбекистон — Ҳиндистон дўстлик жамияти, Хорижий мамлакатлар билан маданий-маърифий алоқалар кенгаши вакиллари қатнашдилар.

Маъруза сўнгида нотиқ ва тингловчилар ўртасида ўзаро баҳс ва мунозара бўлди.

Ғофур ЖАБИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мустақиллик иншоотлари

1994 йилда «Ғаллаоролконсерва» ҳиссадорлик жамияти ташкил этилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш ихтисослашган бу корхонанинг Низом фонди 21 миллион 435 минг сўм этиб белгиланди. Унинг бизнес-режасида, жамоада ҳатто қўшни туманлардан хомашё олиш, тайёрланган маҳсулот эвазига катта фойда кўриш режалаштирилган эди.

Аммо кўзланган режани амалга ошириш учун маҳаллий раҳбарларда ўқув ва қатъият етишмади. Корхона аста-секин қарзга бота бошлади. 2000 йил бошларида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффициенти бор-йўғи 42,9 фоизни ташкил этди. Энг ачинарлиси, маъмурият ўз қарзларини ундириш борасида амалий чоралар кўрмади, оқибатда банкдан олинган 9 миллион сўм қарз тўланмай қолди. Мана шу каби сабабларга кўра ўтган йилнинг бошида «Ғаллаоролконсерва» ҳиссадорлик жамияти вилоят хўжалик суди томонидан банкрот, деб эътироф этилди.

Шўъба корхона жаҳонга чиқмоқда

Бу табиийки, кўпчилик учун кутилмаган ҳол эди. Катта Ўзбек трактининг ёнгинасида жойлашган янги иншоотлар, кенг майдондаги омборхоналар, совутиш ва иситиш қурилмалари, электр газ таъминотининг доимийлиги турли фирмаларни бефарқ қолдирмади, албатта.

Туман ҳокимлиги эса «Кимошди» савдосида даъвогарларнинг ҳар бири билан алоҳида шуғулланди, имкониятлари ва режаларини ўрганди, уларни туманнинг ўзига хос хусусиятлари, шароити, муаммолари билан таништирди.

Ниҳоят, Россиядаги «Балтимор-холдинг» компанияси бу масъулиятли ишга жиддий киришганлиги маълум бўлди. Бу компания ишбилармонларининг режалари туман ҳокимлигига ҳам маъқул келди. Муҳими, жамоанинг зарур маблағи, бой тажрибаси, билимдон мутахассислари бор эди.

Ўтган йилнинг баҳоридан бошлаб цехларни қайта таъмирлаш бошланди. Янги жиҳозлар келтирилди. Кузда эса 2,5 минг тонна помидор қайта ишланди, Россияга 1 минг 100 тонна қуритилган мева, бошқа тайёр маҳсулотлар жўнатилди. Ҳамкорлар билан маҳсулот айирбошлаш ва етказиб бериш юзасидан янги шартномалар тузилди. Айниқса, хўжаликлар, фермерлар билан олдиндан ҳисоб-китоб қилиб борилаётганлиги барчага маъқул тушмоқда. Эндиликда қишлоқ меҳнаткашлари ошқовоқ, олма, ўрик, сабзавот маҳсулотларини ўзлари таклиф этишяпти. Бу эса корхона жамоаси учун айни муддао. Тайёрланадиган шарбат, консерва миқдорини кескин ошириш, мева-сабзавот қуритиш кўламини янада кенгайтириш имконияти туғилмоқда.

Дастлабки ҳисоб-китоблар жорий йилда 1 миллион банка шарбат ва сабзавот консерваси тайёрлаш мумкинлигини кўрсатмоқда. Июн ойидан эса ўрик шарбати чиқарила бошланди. 1 литрлик бежирим идишларга қуйилган маҳсулот ҳар қандай харидорнинг эътиборини тортиши шубҳасиз. Нархи ҳам арзон. Ғаллаороллик деҳқонлар, айниқса, бозорма-бозор юришу оворагарчиликлардан қутилганларидан хурсанд.

Корхона Ўзбекистон мустақиллигининг 10 йиллиги арафасида тўлиқ ишга тушади. Жиҳозлаш, ободонлаштириш, қўшимча қурилиш ишлари учун 400 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган. Ҳозиргача унинг 60 фоизи ўзлаштирилди. Бажарилган энг муҳим юмушлардан бири 2 та цехга темир йўлнинг келтирилиши бўлди. Цехлар ва омборхоналарни доимий шамоллатиб туришга мўлжалланган ускуналар барпо этилди. Тез кунларда томат цехи ишга туширилиши мўлжалланмоқда. Август ойига келиб, 60 ўринли ошхона, завод лабораторияси, душхоналар фойдаланишга топширилади.

Ҳозирда бу ерда меҳнат қилаётган 580 нафар кишининг деярли ҳаммаси маҳаллий халқ вакилларидир. Улар махсус кийим-бош, бепул тушлик билан таъминланган. Тартиб-интизом ҳавасингизни келтиради. Ойлик маош ўз вақтида берилади. Мукофот ҳам бор. Шу боис ишга кирмоқчи бўлганлар, табиийки, кўпчилик.

— Бизга асосан малакали ишчилар керак, — дейди корхона бош директорининг ўринбосари Аркадий Пак. — Уларни эса ўзимиз тайёрлашимизга тўғри келяпти. Корхонадаги технологик жараёнлар барчаси учун янги. Демак, билим ва малакани ошириш лозим.

Техника назорати бўлими бош инспектори Н.Глухова, смена бошлиғи Б.Бобутров, хизматчилардан А.Бердиқулов ва И.Мереттобалар шарбат цехининг бир маромда фаолият кўрсатишига муносиб улуш қўшаяптилар.

Корхона бош директори Николай Новосельцев билан унинг чоғроқ хонасида суҳбатлашдик. Унинг айтишича, ичимлик суви муаммоси жамоани бир қадар ўйлантириб турибди. Корхона ҳовлисида қазилган қудуқлардан фақат ўз эҳтиёжи учун сув чиқибди.

Вилоят ҳокимининг қарорига кўра, «Балтимор-Ғаллаорол» шўъба корхонасига 300 гектар ер ажратилган. Оби-ҳаёт танқислиги боис, атиги 70 гектар ерда деҳқончилик қилиняпти, холос.

Булардан ҳам катта муаммо табиий газнинг камчиллигидир. Жорий йилда корхонага 500 минг кубметр газ фонди ажратилган. Ҳисоб-китобларга қараганда, йилига камида 2 миллион кубметр газ зарур.

Ана шу муаммолар тез орада ўз ечимини топишига ишонамиз. Шундай экан, «Балтимор-Ғаллаорол» шўъба корхонаси ҳам тўла қувват билан ишлаб, ўзининг сархил маҳсулотлари билан ҳадемай жаҳон бозоридан муносиб ўрин эгаллашига шак-шубҳа йўқ.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТЛАРДА: корхона ҳаётидан лавҳалар.
Нуъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

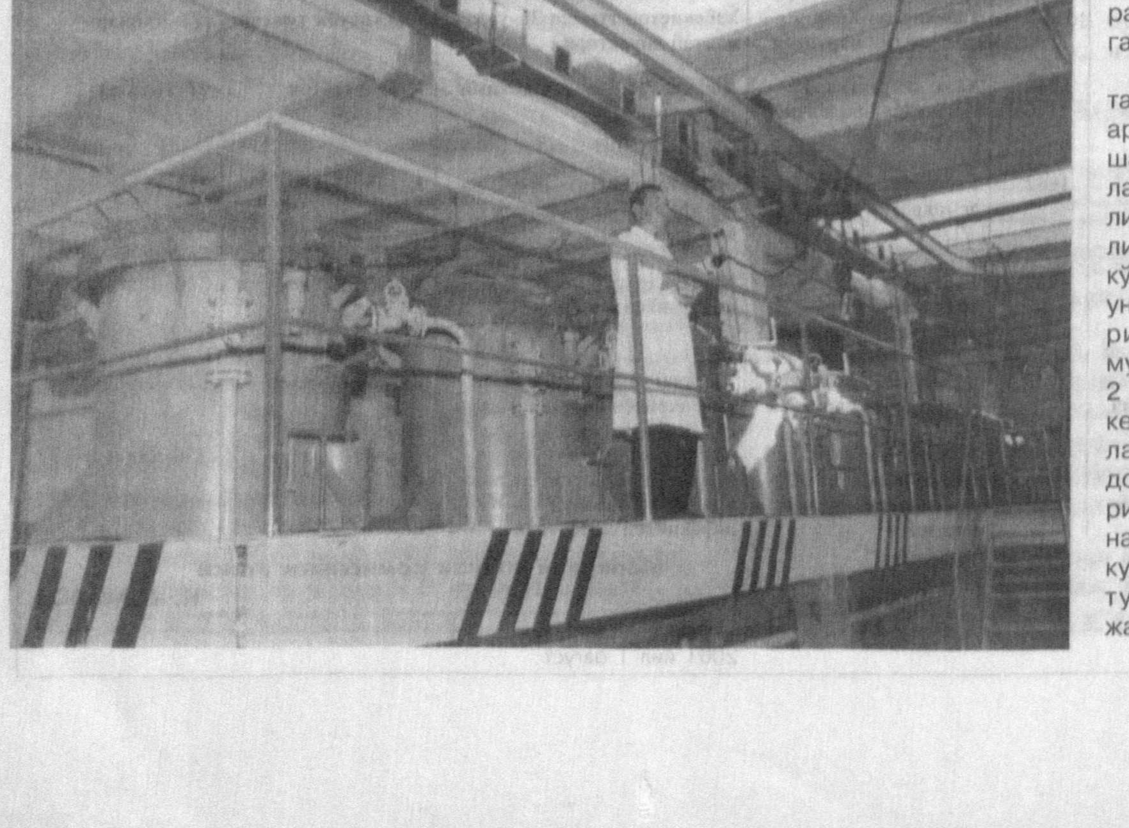

Тиббий билим ва саломатлик

Инсон соғлиғи, турли касалликларнинг олдини олиш кўп жиҳатдан кишиларнинг тиббий билимларни қанчалик эгаллаганига ҳам боғлиқ. «Абу Али ибн Сино» нашриётининг фаолияти халқимизнинг тиббий маданиятини шакллантириш, бу борадаги билимни тарғиб этиш ва тушунишга қаратилган. Нашриёт томонидан кейинги йилларда чоп этилган «Урҳуза», «Ёш оналарга шифокор маслаҳатлари», «Она ва бола таянчи», «Шарқона даволар» каби китоблар шу мақсадга хизмат қилади.

Нашриёт ишларининг ривожланишида халқаро ташкилотлар ва нуфузли тиббий муассасалар билан ўзаро ҳамкорлик яхши натижа бермоқда. Жумладан, АҚШ халқаро тараққиёт агентлигининг «Соғлиқни сақлаш ислоҳоти» лойиҳаси асосида «Тиббиёт ходимлари кутубхонаси» ташкил этилди. Андижон тараққиёт маркази ва CAFE (Осиёга беғараз ёрдам ташкилоти) билан биргаликда «Оммабоп тиббиёт қўлланмаси» босмадан чиқарилди.

Эътиборли томони шундаки, мазкур китобда турли касалликларнинг олдини олиш масалалари содда, тушунарли, оммабоп тарзда баён этилган, беморга биринчи ёрдам кўрсатиш, дори-дармонларни тўғри қўллаш, тез учраб турадиган касалликларни даволаш, оналар учун йўл-йўриқлар ва маслаҳатлар берилган.

(ЎзА).

Шу йилнинг апрел ойида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов расмий ташриф билан Германия Федератив Республикасида бўлди. Ташриф давомида Президентимиз Германия раҳбарлари, ҳукумати аъзолари, немис ишбилармонлари билан ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришга оид масалалар юзасидан музокаралар ўтказди. Хусусан, Ўзбекистонга Германиядан юқори технологиялар келтириш ва иложи бўлса, уларни мамлакатимиз ҳудудида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Германиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Мартин ҲЕККЕР билан суҳбатимиз шу мавзудан бошланди.

МАРТИН ҲЕККЕР: ЎЗБЕКЛАРНИНГ МЕҲМОНДЎСТЛИГИДАН ҲАЙРАТДАМАН

— Юқори технология ишлаб чиқариш ва уни ҳаётга татбиқ этиш учун Ўзбекистонда имконият ва салоҳият етарли, — дейди жаноб М.Ҳеккер. — Президент Ислом Каримов ҳам буни Германияга ташрифи чоғида кўп таъкидлади. Давлатингиз раҳбари юқори технология мамлакат иқтисодиёти равнақида нечоғли муҳим аҳамият касб этишини яхши тушунган ҳолда, Ўзбекистонни ривожланган мамлакатлар қаторига олиб чиқишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Унинг Германия технологиясини Ўзбекистонда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш таклифи немис ишбилармонларида катта қизиқиш уйғотди. Ҳозир немис иқтисодчилари минтақа бозори ва ундаги имкониятларни ўрганмоқда.

— Жаноб элчи, Германия Ўзбекистоннинг деярли барча соҳаларидаги энг йирик ва ишончли ҳамкорларидан бири саналади. Шуни назарда тутган ҳолда, давлатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқалар тўғрисидаги фикрингизни билмоқчи эдик. Сизнингча, иқтисодий ҳамкорлик кўлами мамлакатларимиз салоҳиятига тўғри келадими?

— Асло. Ўзингиз ўйланг, 1997 йилда икки ўртадаги савдо миқдори салкам 1 миллиард маркани ташкил қилар эди, ҳозир эса бу кўрсаткич 600 миллионга тушиб қолди. Очиқ айтиш керак, иқтисодий алоқаларимиз имконият даражасида эмас. Ўзбекистон ўзининг экспорт салоҳиятини кучайтирмоғи лозим. Негаки, давлат четга қанча кўп маҳсулот сотса, шунча кўп хорижий валютага эга бўлади. Бу эса унга замонавий технология олиб келиш ва иқтисодиётни ривожлантириш имконини беради.

Шу ўринда ҳамкорлигимизнинг диққатга сазовор бир жиҳатини айтиб ўтмоқчиман. Президент Ислом Каримовнинг ташрифидан сўнг, Ўзбекистонда Германия билан савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтиришни назарда тутувчи махсус ҳужжат қабул қилинди. Бу давлатингиз ҳукуматининг Германия билан ҳамкорликни кучайтиришга астойдил бел боғлаганидан далолат. Немис ишбилармонларни ҳам ўзбекистонлик шерикларнинг интилишларини безътибор қолдираётгани йўқ, албатта. Яқинда Германиянинг "КфВ" банки вакиллари Тошкентга келиб кетди. Улар ҳукуматингиз вакиллари билан учрашиб, янги сармоявий лойиҳаларни амалга ошириш масалаларини муҳокама қилди. Шунингдек, немис ишбилармонларини Ўзбекистонда транспорт тизимини иқлос қилиш, Тошкент аэропортини замонавийлаштириш, айрим корхоналарга ёрдам кўрсатиш, банк тизимини ривожлантириш ишида фаоллик кўрсатаётганини алоҳида таъкидламоқ керак.

— Жаноб Ҳеккер, таълим ва маданият соҳаларидаги ҳамкорлик хусусида нима дея оласиз?

— Айтиш жоизки, бу борадаги алоқаларимиз кенг кўламда ривожланмоқда. Масалан, таълим соҳасини олайлик. Сўнгги йилларда Германия олий ўқув даргоҳларида таҳсил олаётган ўзбек йигит-қизларининг сони ошиб боряпти. Ўз навбатида мамлакатингизда турли илмий изланишлар билан шуғулланаётган немис мутахассислари ҳам йил сайин кўпаймоқда. Ўн нафар ўзбекистонлик талаба немис ишбилармонлари томонидан Германия олий ўқув юртларида таълим олиш учун стипендия билан таъминланиши Ислом Каримовнинг юртимизга ташрифи чоғидаги ўзига хос янгиликлардан бири бўлганини ҳам қайд этмоқ лозим.

— Мамлакатимиздаги ўзгаришларни кузатиб бораётган бўлсангиз керак, албатта. Истиқлол йилларида Ўзбекистонда амалга оширилган ишларнинг қайсиларини алоҳида таъкидлаган бўлар эдингиз?

— Юртингизда Президент Ислом Каримов раҳбарлигида амалга оширилган ва оширилаётган ишлар, ҳақиқатан ҳам, таҳсинга лойиқ. Ўн йил илгари Ўзбекистонга илк бор сайёҳ сифатида келган, рафиқам билан Самарқанд ва Бухорони зиёрат қилган эдим. Мамлакатингизда замонавий иқтисодиёт асосларидан бири саналмиш хизмат кўрсатиш соҳаси юксак даражада ривожланаётганига айнан ўшанда гувоҳ бўлгандим. Чунки, илгари Ўзбекистонга келган сайёҳлар истаса-истамаса, қарорғоҳи Москвада бўлган "Интурист" деган ташкилотга мурожаат қилишга мажбур эди. Ҳозир эса, жаҳон андозаларига мос хизмат кўрсатиш шаклланганки, бу ҳалқаро майдонда Ўзбекистоннинг нуфузи ошишида муҳим аҳамият касб этади.

Бу юртда деярли ҳар куни қандайдир қўшма корхона очилгани, завод ёки фабрика ишга туширилаётганига гувоҳ бўляпман. Ишбилармонлар учун яратилган шарт-шароит ва имтиёзлар, мулкдорлар кўпайиб бораётгани, банк тизими такомиллашаётгани ва ниҳоят, таъкидланганидек, хизмат кўрсатиш соҳаси жаҳон андозаларига мос равишда йўлга қўйилгани Ўзбекистоннинг тараққиёт сари изчил олға силжиётганидан дарак беради. Шунингдек, юртингизда иқтисодий масалалар билан бир қаторда, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишга эътибор кучлилиги, фақат иқтисодиётга эътибор қаратиб, бошқа жабҳаларни унутиш эмас, балки ҳалқ тинчлиги ва осойишталигини биринчи ўринга қўйиб иш кўрилаётгани ҳам таҳсинга сазовор.

— Жаноб Ҳеккер, Ўзбекистондаги фаолиятингиз давомида ҳалқимизнинг урф-одати, удумлари билан танишган бўлсангиз керак. Бошқа миллат вакили сифатида ўзбек ҳалқига хос қайси одатларни алоҳида таъкидлаб ўтган бўлардингиз?

— Аниқ билингки, юртингизга келаётган ҳар бир киши, хоҳ у оддий сайёҳ, хоҳ давлат раҳбари бўлсин, ўзбек ҳалқининг меҳмондўстлиги, бағрикенглигига қойил қолмай иложи йўқ. Хусусан, ўзим ҳам ҳалқингизнинг шу хусусиятларидан ҳайратдаман. Айниқса, бу вилоятларга борганимда кўпроқ намоён бўлади. Чекка жойларда оддий одамлар билан учрашдим, уларнинг уйларида меҳмон бўлдим, турмуш тарзи билан танишдим. Ўзбекларнинг меҳмонга муносабати, самимийлиги, оққўнгиллигига қойил қолдим.

Бобур СОБИРОВ
суҳбатлашди.
(ЎзА).

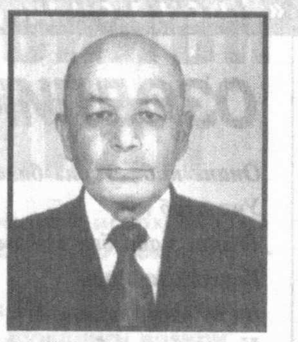

Иззат СУЛТОН

Ўзбек илм-фани ва маданияти таниқли олим, академик Иззат Отахонович Султоновдан жудо бўлди.

Иззат Султон (Иззат Султонов) 1910 йили туғилган. Отаси вафотидан кейин болалар уйида тарбияланди. 1924 йили дастлаб Алмаий номидаги ва мактабида, сўнгра таълим-тарбия техникумида таҳсил олди. Унинг жўшқин илмий ҳаёти Тил ва адабиёт институти аспирантурасида ўқиб юрган кезларидан бошланиб, умрининг охиригача шу даргоҳ билан чамбарчас боғлиқ бўлди.

Иззат Султон ўз фаолиятини забардаст олим ва ёзувчи Фитратнинг шогирди сифатида бошлади. У устози сингари кенг қамровли адабиётшунос бўлиб, мумтоз ўзбек адабиёти, замонавий бадиий ижод ҳамда адабиёт назарияси билан фаол шуғулланди. Айни пайтда жаҳон адабиёти мумтоз намояндалари ижодини ҳам диққат доирасидан четда қолдирмади. Унинг «Адабиёт назарияси», «Навоийнинг қалб дафтари», «Баҳовуддин Нақшбанд абадияти» китоблари ва кўплаб адабий-танқидий мақолалари ўзбек адабиётшунослик фанига муносиб ҳисса бўлиб қўшилди.

Олим драматургия жанрида ҳам баракали ижод қилди. Унинг «Бургутнинг парвози», «Алишер Навоий» (Уйғун билан ҳамкорликда), «Номаълум киши», «Иймон», «Шоир қалби», «Кўрмайин босдим тиканни», «Истеҳком», «Абдулла Қодирийнинг ўтган кунлари» каби асарлари узоқ йиллар мобайнида театрларимиз репертуарларини безаб келди. Ёзувчи-олим театр санъати билангина кифояланиб қолмай, кинодраматургия соҳасида ҳам самарали меҳнат қилди.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, филология фанлари доктори, йирик олим Иззат Султоннинг ҳалқимиз олдидаги катта хизматлари давлатимиз томонидан муносиб тақдирланган. Унга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Беруний номидаги Давлат мукофотлари берилган эди.

Уз халқи ва Ватани равнақига сидқидилдан хизмат қилган олим ва ёзувчи Иззат Султоннинг муборак хотираси унинг сафдошлари, шогирдлари қалбида узоқ йиллар сақланиб қолади.

Ўзбекистон Фанлар академияси, Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

(Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2001 йил 16 июлдан 21 июлгача бўлган маълумот)

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 23 июндаги 68-сон ва Марказий банкининг 2001 йил 23 июндаги 14/26-сон «Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг кимё саноати корхоналари билан улар томонидан давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш учун минерал ўғитлар ва бошқа кимё маҳсулотлари еткасиб бериш учун ҳисоб-китоблар механизми тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

2001 йил 16 июлда 1049-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 26 июлдан кучга киради).

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2001 йил 6 июлдаги 15-2-сон ва Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 6 июлдаги 2001-62 «Солиққа тортиш мақсадида солиқ тўловчиларнинг автоматлаштирилган ҳисобини юритиш учун Банк депозитлари Миллий ахборот базаси маълумотларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» қарори.

2001 йил 17 июлда 614-1-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 27 июлдан кучга киради).

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 9 июлдаги 65-сон ва Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 9 июлдаги 2001-59-сон «Юридик шахсларнинг даромадларига (фойдасига) солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартиришлар киритиш ҳақида» қарори.

2001 йил 18 июлда 382-8-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 28 июлдан кучга киради).

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг 2001 йил 9 июлдаги 4-сон ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2001 йил 9 июлдаги 4-сон «Реабилитация пунктлари ва маст ҳолатда бўлган шахсларга тиббий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори (янги таҳрирда).

2001 йил 18 июлда 1050-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 28 июлдан кучга киради).

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 2 июлдаги 64-сон ва Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 2 июлдаги 2001-58-сон «Эркин алмаштириладиган валютани сотиб олиш учун йиғим тўлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори (янги таҳрирда).

2001 йил 18 июлда 1051-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 28 июлдан кучга киради).

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 28 июлдаги 58-сон «Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, маҳаллий бюджетларга бюджет ссудалари бериш ва олинган бюджет ссудаларини қайтариш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» буйруғи.

2001 йил 19 июлда 1052-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 29 июлдан кучга киради).

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бош архив бошқармасининг 2001 йил 29 июндаги 11-сон «Ўзбекистон Республикаси давлат архивларидан ўқув хоналарида фойдаланувчиларнинг ишлаш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида» буйруғи,

2001 йил 20 июлда 1053-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 30 июлдан кучга киради).

8. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 6 июлдаги 70-сон ва Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 6 июлдаги 2001-48-сон «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалик маҳсулот ишлаб чиқарувчиларга етказиб бериладиган ёнилғи-мойлаш материалларига ва минерал ўғитларга солинадиган қўшилган қиймат солиғи суммасини давлат бюджетига тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» қарори.

2001 йил 20 июлда 441-1-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 30 июлдан кучга киради).

9. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2001 йил 6 июлдаги 8-сон ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2001 йил 6 июлдаги 3-сон «Меҳнат шароитларини баҳолаш ва меҳнат шароитлари бўйича иш ўринларини аттестация қилиш услубига ўзгартиришлар киритиш ҳақида» қарори.

2001 йил 20 июлда 247-1-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 30 июлдан кучга киради).

10. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2001 йил 6 июлдаги 10-сон «Меҳнат муҳофазаси бўйича ўқишни ташкил этиш ва билимни текшириш тўғрисида намунавий низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида» қарори.

2001 йил 20 июлда 272-1-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 30 июлдан кучга киради).

11. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2001 йил 6 июлдаги 9-сон «Меҳнат муҳофазаси бўйича ишларни ташкил этиш тўғрисидаги намунавий низомга ўзгартириш киритиш ҳақида» қарори.

2001 йил 21 июлда 273-1-сон билан рўйхатидан ўтказилди (2001 йил 31 июлдан кучга киради).

II. Давлат рўйхатидан чиқарилди:

1. Халқ банки бўлимларининг Ўзбекистон Республикаси банклари билан электрон тўловлар тизимида ҳисоб-китобларни юритиш бўйича вақтинчалик тартиб. ЎзР Марказий банки томонидан тасдиқланган (1999 йил 10 майда 721-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2001 йил 17 июлдаги 99-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

2. Реабилитация пунктлари ва маст ҳолатда бўлган шахсларга тиббий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги низом. ЎзР ИИВ ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган. (1999 йил 10 июнда 745-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2001 йил 18 июлдаги 101-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

3. Эркин алмаштириладиган валютани сотиб олиш учун йиғим тўлаш тартиби ва 1-сонли ўзгартиришлар. ЎзР Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланган. (1999 йил 15 январда 594-сон ва 2001 йил 10 январда 594-1-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2001 йил 18 июлдаги 102-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

4. Эркин алмаштириладиган валютани сотиб олишда йиғим тўлаш тартибига тушунтириш. ЎзР Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланган. (1999 йил 26 февралда 650-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2001 йил 18 июлдаги 102-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

5. Автомобиль транспортида юкларни ташиш учун ҳисоб-китоблар тартиби тўғрисида йўриқнома. «Ўзавтотранс» Давлат корпорацияси томонидан тасдиқланган. (1995 йил 2 июнда 150-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2001 йил 18 июлдаги 104-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

Мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритилиши ва янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан ёки Адлия вазирлиги тақдимномалари асосида ўз кучини йўқотди.

III. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон давлат стандартлаш, метрология ва сертификация марказининг «Стандартлаш ва сертификация соҳасидаги қонунчиликни бузганлик учун жарима ундириш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимча киритиш ҳақида» қарори.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг «Индексация» махсус ҳисоб рақамидан маблағларни муддатидан олдин ҳисобдан чиқариш йўли билан коммунал хизматлар ва электр энергиясидан фойдаланганлик учун тўловларни қоплаш ҳисобига тўловларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китоблар жамғармаси маблағларидан аванс бериш ва пахта хом-ашёси учун ҳисоб-китоблар тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китоблар жамғармаси маблағларидан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун тўловларни амалга ошириш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» қарори.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китоблар жамғармаси маблағларидан ҳисобидан топширилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун якуний ҳисоб-китобларда тўловларни амалга ошириш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» қарори.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китоблар жамғармасининг даромади (фойдаси)ни тақсимлаш ва ундан фойдаланиш тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

7. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат матбуот қўмитаси ва «Шарқ» нашриёт-матбаа компаниясининг «Давлат бюджети маблағлари ҳисобига халқ таълими тизимидаги ўқув муассасалари учун дарсликлар тайёрлаш, уларни чоп этиш, молиялаштириш ва жойларга етказиб бериш тартиби тўғрисида» қарори.

8. Ўзбекистон Республикаси Радиочастоталар бўйича давлат комиссиясининг «Тақдим этилган радиочастоталар тўғрисидаги ахборотлар ҳисобини туркумлаш ва сақлаш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

Тақдим этилган ҳужжатда амалдаги қонунчиликка зид қоидалар мавжуд ёки у меъёрий ҳужжатларга қўйилган талабларга жавоб бермайди. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган меъёрий ҳужжатлар Адлия вазирлиги хулосаларни ҳисобга олинган ҳолда қайта ишланган тақдирда давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран тақдим этилиши мумкин.

IV. Ҳуқуқий экспертизадан ўтказилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг «Қўшимча инвестициялар, шу жумладан хорижий инвестицияларни жалб қилиш ҳисобига акциядорлик жамиятларининг устав фондларини ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг «Хатлов жараёнида аниқланган камомад ва ортиқча мол-мулкларнинг бухгалтерлик ҳисоби ҳамда уларга солиқ солиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

3. Техник иқтисодий асослар, қурилиш лойиҳалари ва шаҳарсозлик ҳужжатларини давлат экспертизасидан ўтказиш тартиби тўғрисида йўриқнома. «Давархитекткурилиш» қўмитаси томонидан тақдим этилган.

4. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигининг «Молиявий натижалар ва корхона (ташкилот)нинг ўзаро ҳисоб-китоби ҳолати тўғрисида ҳисобот тузиш бўйича йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» қарори.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ҳамда «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг «Коммунал хизматларга тарифларни шакллантиришда харажатлар таркибини аниқлаш ва рентабелликнинг чекланган шартларини киритиш бўйича низомни тасдиқлаш ҳақида» қарори.

6. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлигининг Давлат меҳнат техника инспекцияси тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» қарори.

7. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг авиа йўловчилари ҳисобидаги чет эл фуқароларига транзит визаларини расмийлаштириш бўйича йўриқномани тасдиқлаш тўғрисида» буйруғи.

Адлия вазирлиги томонидан давлат рўйхатидан ўтказишнинг белгиланган тартибига зид равишда амал қилаётган қуйидаги меъёрий ҳужжат аниқланди:

1. Мажбурий аудиторлик текширувини ўтказишдан бош тортган хўжалик юритувчи субъектларга жарима ундириш тартиби тўғрисида тушунтириш. ЎзР Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланган.

Давлат рўйхатидан ўтказилмаган меъёрий ҳужжат кучга кирмаган ҳужжат сифатида ҳуқуқий оқибатларга олиб келмайди ҳамда тегишли ҳуқуқий муносабатларни тартибга солиш, ундаги кўрсатмалар бажарилмаганлиги учун фуқаролар, мансабдор шахслар, корхоналар ва ташкилотларга бирор-бир жазо қўллаш учун асос бўлиб хизмат қилмайди. Юқорида кўрсатилган меъёрий ҳужжат бўйича Адлия вазирлиги томонидан тегишли идорага ушбу ҳужжатни ижродан чақириб олиш ва бекор қилиш тўғрисида тақдимнома киритилди.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Идоравий меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан тайёрланди.

Саволлар ва таклифлар учун телефонлар: 133-38-67, 132-00-28

Банк тизими

Пластик карточка — қулай ва ишончли

Акциядорлик тижорат «Асака» банки ўз фаолиятининг биринчи куниданоқ банк амалиётидаги энг сўнгги ютуқларни ҳаётга татбиқ этишни мақсад қилиб қўйган эди. Вақт бу борадаги сиёсатнинг тўғрилигини исботлади. Пластик карточкалар воситасида тўловларни рўёбга чиқариш шулар сирасига киради. Ҳукуматнинг «Банк тизимини комплекс ривожлантириш дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилганидек, пластик карточкани, аввало, кичикроқ молия маконида синаб кўришга аҳд қилинди. Бошқача айтганда, банк ўз ходимлари иш ҳақларини шу усулда тарқатишдан бошлади. Бугунги кунда эса ходимлар пластик карточкаларнинг жорий қилишда муайян тажриба тўпладилар.

Хўш, автоматлашган нақдинасиз тўлов воситаси — пластик карточкасининг афзалликлари нимада? Бу, аввало, тўлов тизимидаги ишончли ва хавфсиз усул. Эндиликда «Асака» банки иккинчи босқич — пластик карточкаларни жисмоний шахсларга — мижозларига тарқатиш режасини ҳам ишлаб чиқди. Ҳозир банкнинг Тошкент, Асака ва Самарқанд шаҳарлари, Қашқадарё ва Бухоро филиалларида эмиссия марказлари ишга туширилган. Кейинроқ Фарғона ва Сирдарё филиалларида ҳам шу усулга ўтади. Шу йилнинг бешинчи мобайнида банк 2300 дона пластик карточкасини чиқарган бўлса, йил охиригача уни ўн минг донага етказиш режалаштирилган.

Банк пластик карточкаларни корхона ва ташкилотлар иш ҳақларини тўлашга татбиқ қилиш ниятидан фаол иш олиб бормоқда. «ЎзДЭУавто», «Автотехсизмат», «Ўзавтосанкомплект», «Тошкентвилоятсавдо», «Самкочавто»нинг Тошкент офиси корхоналари билан пластик карточка воситасида муомала қилиш бўйича ҳужжатлар ҳам ишчиллик билан амалга оширилмоқда. Шунингдек, бошқа корхоналар билан ҳам музокаралар давом этаётир.

Пластик карточкалар воситасида ишни ташкил қилиш хусусий тадбиркорлар ва ишбилармонлар фаолиятини кескин яхшилашга мумкин. Буни банк ҳам, тадбиркорлар ҳам яхши англайдилар. Чунки пластик карточкалар билан ишлаш хусусий корхоналарни нақд пулни ҳисоб-китоб қилиш, сақлаш ва ташиш муаммоларидан халос қилади.

Пластик карточкалар воситасида савдо-сотиқни уюштириш ҳам жаҳон амалиётида анчадан буён қўлланиб келинаётир. «Асака» банки ходимлари бу тажрибани мамлакатда қўллаш дастурини ишлаб чиқдилар. Асосан савдо ва хизмат кўрсатиш тармоқларида буни жорий этиш яхши натижалар бериши исботланган. Хизмат ҳақини ёки сотиб олинган молни сўмли пластик карточка воситасида тўлаш учун қулайдир. Шу мақсадда банкоматлар тизимини ташкил қилиш муҳим. Ҳозиргача банк 7 та савдо-сервис корхоналари билан пластик карточкалар воситасида хизмат кўрсатиш бўйича шартномалар имзолади. «Роҳат-Ўзавтотехсизмат» автосалони, «Мирободл», супермаркети, «Авиалюкс» авиачипта сотиш нуқтаси ва бошқалар шулар жумласидандир. Йил охиригача банкнинг пластик карточкалари билан тўлов тизимига ўтадиган савдо корхоналари сони 20 тадан ошиши мўлжалланяпти. Чунки банк ўз банкоматлари сонини филиалларда ҳам, пойтахтда ҳам кўпайтириб бориш ниятидадир.

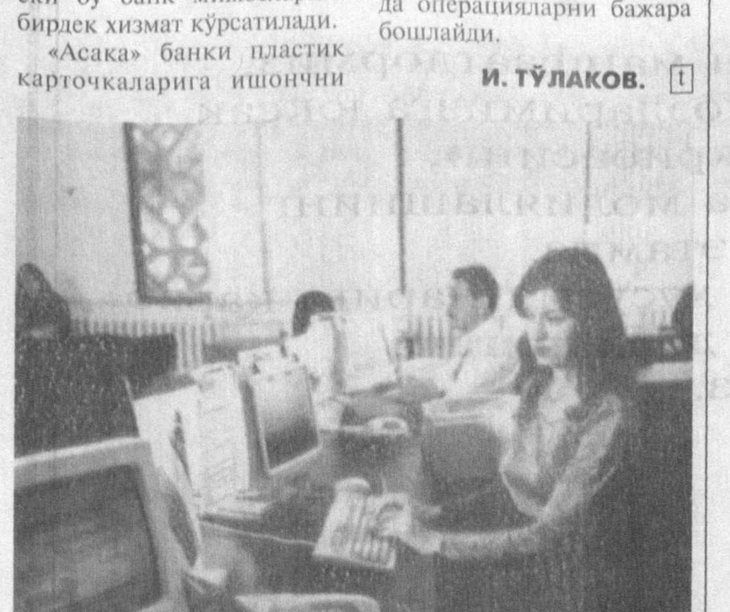

Ана шу нуқталарда бевосита Миллий банкнинг пластик карточкалари ҳам амалда бўлади. Шу йилнинг май ойидан эътиборан «Асака» банки Миллий банк билан биргаликда пластик карточкалари воситасидаги муомала ҳамкорлик қилиш ҳамда мижозларга хизмат кўрсатишга келишиб олдилар. Яъни магазинларда, банкоматларда ва нақдина алмаштириш нуқталарида у ёки бу банк мижозларига бирдек хизмат кўрсатилади.

«Асака» банки пластик карточкаларига ишончни янада мустаҳкамлаш ва мижозлар манфаатини муҳофаза қилиш мақсадида банклараро «Ишонч» суғурта компанияси билан ҳам вакиллик шартномаси тузди. Бу пластик карточкалар йўқолиб қолса, унинг эгаларини ҳимоя қилади. Эътиборлиси, шу йилнинг 1 июлидан бошлаб банкнинг пластик карточкаларни мижозларга бепул берилмоқда.

Пластик карточкаси билан ишлаш ва мижозларга хизмат кўрсатишни жаҳон андозалари даражасига етказиш мақсадида янги иловалар устида иш олиб борилаётир. 2000 йили банк маъмурияти муомалага жаҳон талабларига тўла жавоб берадиган халқаро Европэй карточкасини чиқариш режасини тузди. Шу ниятда ўтган йили декабрида «Асака» банки Европэйнинг асосий аъзолари сафига қабул қилинди. Ҳозирги пайтда ушбу тўлов воситаси доирасини кенгайтириш ва жаҳон тўлов маконига чиқиш учун технологик кўникмалар ва дастурлар сотиб олинмоқда. 2000 йили ушбу тизим ҳаётга татбиқ этилади. Ноябр ойидан бошлаб эса банк халқаро Европэй билан ҳамкорликда операцияларни бажара бошлайди.

И. ТЎЛАКОВ.

«Ватан ягонадир, Ватан биттадир» танловига

ОЗОДЛИКНИНГ ҚЎЛЛАРИ

Онанг каби Ўзинг билан
Уни олиб юр,
Боланг каби бир қадам ҳам
Кетказма нари.
Бу дунёни фақат
Унинг билан баҳам кўр,
Мангу, қўлларингга туташ
Турсин қўллари.

Дунё бир кам, ҳар хил келар
Оллоҳнинг куни.
Бош устингда бир кун қайғу
Бир кун гуллар шон.
Онасиз ҳам, боласиз ҳам
Яшаш мумкин-ку,
Озодликсиз яшаш
Мумкин эмас ҳеч қачон!

Халима ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоири

АРЗИГАЙДИР

Ўпаман байроғимни,
юксалган иймонимни
Арзигайдир мен уни
йўлларида бош қўйсам.
Арзигайдир бахш этсам
худо берган жонимни
Арзигайдир мен уни ичим,
сиртимга кийсам.

У — оддий байроқ эмас.
У деб эллар куйинган
Кўтарилса «миллий шон»,
тушса, «миллий оҳ»дир У.

Душманига бермасдан
ўлганидан кейин ҳам
Нажмиддини Кубролар
ёпишган байроқдир У.

Байроқ — бугун ҳам иймон,
Иймон сотилмагайдир.
Қон кечган урушлар ё
Омон-омонларда ҳам.

Иймон йўли битта, у
Қайта ўтилмагайдир.
У деб жондан кечарлар,
Бизнинг замонларда ҳам.

ЁШ БУРГУТЛАР, ЭСЛАБ ҚОЛИНГ...

Ёш бургутлар,
Ёш сингиллар, ёш иниларим,
Парвоз олди тағин
шиддатлироқ силкининг.
Ёш бургутлар, эркин шамол
оғайнилари,
Қанотларни ёзинг,
ўтди жаҳолат туни.

Жаҳолатнинг туни
ёвқур бобомни ютди,
Сулув момом, қабоқлари
бодомни ютди,
Ҳурлик деган, эрк деган
ҳар одамни ютди,
Эслаб қолинг, ёш сингиллар,
ёш иниларим.

Шукур, бугун қайга
деса кўлингиз етди,
Аммо узун-узун қўли чопилган ўтди,
Ўткир кўзи қум
сепилиб ёпилган ўтди,
Эслаб қолинг, ёш сингиллар,
ёш иниларим.

Шукур, бугун ҳурлик
берган толе сизга ёр,
Аммо не-не ҳурлик деган
бошни еган дор,
«Ҳурлик» сўзин айтгач
тили кесилганлар бор,

Эслаб қолинг ёш сингиллар,
ёш иниларим.

Чидамасмиз Ватанфуруш,
ватанхўрликка,
Кўтараркан байроғини
бош узра тикка,
Биз суғуриб юрагимиз бердик
Ҳурликка,
Эслаб қолинг ёш сингиллар,
ёш иниларим!

Тўккан увол қонларимиз
Сизни кўтарар,
Ўлик, тирик жонларимиз
Сизни кўтарар,
Қасос, армонларимиз
Сизни кўтарар,
Эслаб қолинг ёш сингиллар,
ёш иниларим!

Қўлни қўлга беринг,
занжирланинг, қалқингиз,
Ҳурлик қанот бўлсин,
ҳаволанинг, кўкланинг.
Умид билан кўз тикаркан
сизга халқингиз,
Кулайдиган жон йўқ,
Жой йўқ,
Фақат тикланинг!
Эслаб қолинг, ёш сингиллар,
ёш иниларим!

БОЛАЛАРНИНГ ОНАЛАРИ

Бошларидан гул сочилсин, сочилсин зар
Сиқилмасин худди анор доналари.
Боларин бахтин кўриб яйрасинлар
Бу дунёда болаларнинг оналари.

Жаннат қушчалари хизматида турсин
Соврилмасин бирор гул нишоналари.
Гўдагига алла айтиб тонг оттирсин
Бу дунёда болаларнинг оналари.

Оллоҳ йўлларига яшил бахмал ёпсин,
Бемаҳал ҳувилламасин хоналари.
Пайғамбарнинг қизларидай
иззат топсин
Бу дунёда болаларнинг оналари.

Кўнглингизга етса маним зорим зора
Бошимизга тождир койиш, таъналари.
Фариштага айланади бора-бора
Бу дунёда болаларнинг оналари.

Шоҳ асар, шоҳ кўча деб эшитгансиз. Худди шу сингари спорт мусобақаларнинг ҳам шоҳи бўлади, десам ишонаверинг. Бутун дунёда Олимпиада номи ила аташади уни. Тўрт йилда бир марта ўтказиладиган, бешта қитъа вакилларини дўстона беллашув орқали бирлаштирадиган бу йирик анжуман дастуридан ўрин олган мусобақаларни эса Олимпия спорт турлари дея қадрлашади.

Мағрибу Машриқнинг зўр полвонлари

жаҳон чемпионатининг олтин медали учун Тошкентда беллашадилар

FILA

Ўзбекистонда шу пайттача ана шундай спорт турларининг биронтасидан жаҳон чемпионати ўтказилмаган эди. 9-13 август кунлари эркин ва юнон-рум кураши бўйича Тошкентда бўлажак жаҳон чемпионати, энг аввало, мана шуниси билан аҳамиятлидир.

Хўш, бунга ўз-ўзидан эришилдими? FILA (Халқаро ҳаваскор курашчилар ассоциацияси)нинг 60-70 та давлат вакиллари қатнашадиган бу обрўли мусобақани Ўзбекистонда ўтказишига нима турткн бўлди?

Хабарингиз бор, мамлакатимизда беш-олти йилдан буён эркин ва юнон-рум кураши бўйича "Мустақиллик кубоги" халқаро турнири юксак савияда ташкил этиб келинмоқда. Эндиликда анъанавий бўлиб қолган бу беллашувларнинг таърифини хорижда ҳам яхши билишади. Бундан ташқари, қитъа биринчилиги, Олимпия ўйинларининг саралаш баҳслари ҳам Тошкентда қойил мақом тарзда ташкил этилди. Бу мусобақаларга Александр Карелин, Раффи Мартинетти, Александр Медведь, Арсен Фадзаев каби спорт оламининг кўзга кўринган намояндалари фахрий меҳмон сифатида ташриф буюришди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга FILAнинг олий мукофоти — "Олтин маржон"нинг топширилиши эса эркин ва юнон-рум курашининг Ўзбекистондаги жадал ривожи, оммавийлашувининг халқаро миқёсдаги эътирофи бўлди. Таъкидлаш жоизки, камдан-кам давлат раҳбарларига мазкур мукофот билан тақдирланиш насиб этган.

Воқеа арафасида

Республика Спорт курашлари ассоциацияси президенти Аҳрол Рўзиевнинг берган маълумотларига қараганда, жаҳон чемпионатини бизнинг юртимизда ўтказиш қарорига келишдан олдин FILA ана шу омилларни ҳисобга олган.

Шу ўринда мухлисларни қизиқтирган яна бир саволга жавоб бериб кетсак: жаҳон чемпионати беллашувлари нима учун "Юнусобод"да эмас, "Ўзкўргазмасавдо" марказида ташкиллаштирилмоқда?

Бунинг сабаби оддий. Дунё биринчилиги бўлгандан кейин, шунга яраша талаблар ҳам қўйилади. Масалан, ҳар бир жамоага алоҳида кийиниб-ечиниш, ювиниш хоналари, беллашувга чиқишдан олдин чигалёзди машқларини ўтказадиган қўшимча гилам зарур. "Юнусобод" спорт мажмуининг имкониятлари ана шу жиҳатдан бироз чекланган. Яна бир томони, август ойида пойтахтимизда об-ҳаво иссиқ келиши кутилаётгани боис, мусобақани кучли совутиш мосламалари бор мажмуага кўчириш таклифи бир овоздан маъқулланди. Демак, мухлислар кун бўйи салқин кошонада баҳсларни бемалол томоша қилиш имконига эга бўладилар.

Айни кунда Бош вазир ўринбосари Ҳамидулла Каромов бошчилигида тузилган ташкилий қўмита чемпионатни юксак савияда уюштириш учун қизғин тайёргарлик ишларини олиб бормоқда. Пойтахтимиздаги "Ўзбекистон", "Тошкент", "Шодлик-Палас", "Интерконтинентал" меҳмонхоналарида иштирокчи спортчилар, мусобақа меҳмонлари учун жойлар ҳозирланмоқда. Бу борада Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, "Ўзбектуризм" ва "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий компаниялари ўз ёрдамларини аямаяптилар.

Чемпионат баҳсларида 60 дан ошиқ мамлакатлар полвонлари қатнашиши кутилмоқда. Ҳозирнинг ўзида 55 та давлат спортчилари ўз иштирокини тасдиқлашди. Сал кам бир ҳафта давом этадиган беллашувларда 50, 54, 58, 63, 69, 76, 85, 97, 130 килограммгача бўлган вазн тоифаларида 17-20 ёш оралиғидаги полвонлар гиламга чиқадилар.

Мутахассисларнинг фикрича, мезбон спортчилар билан бирга Россия, АҚШ, Эрон, Туркия, Болгария, Украина, Ҳиндистон, Франция вакиллари кўпроқ медал қўлга киритиши тахмин қилинмоқда. Ғолибларга бериладиган кубок ва эсдалик совғалари, олтин, кумуш, бронза медаллари тахт қилиб қўйилган.

Ушбу нуфузли мусобақада республикамиз байроғини баланд кўтаришни ният қилган полвонларимиз Янгиобод, Дукент спорт базаларида Комил Фатхулин (юнон-рум) ҳамда Маъмур Рўзиев (эркин кураш) бошчилигида жиддий машғулотлар ўтказишмоқда.

Озод РАЖАБОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Қабулхонада

— Ҳузурхонов акамларгами? У киши бандлар. Чоршанба куни қабул қиладилар. Навбатга ёзилиб қўйинг.

— Мен унинг отасиман.

— Ие, шунақами?.. Танимабмиз-а узр. Унақа бўлса, чоршанба куни келаверинг, навбатсиз киритиб юборамиз.

Қойил эмас

— Тежамкорлигимга энди қойил қоларсиз, дадаси, — деди бир куни хотини Хасисхўжага. — Ўзимнинг эски кўйлагимдан сизга галстук тикиб қўйдим.

— Мутлақо қойил эмасман. Мен сенинг тежамкорлигингга қачон тан беришим мумкинлигини айтайми?

— Айтинг-чи...

— Менинг эски галстугимдан ўзингга кўйлак тикиб олганингда.

Ҳабиб СИДДИҚ.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар барча қурилиш ташкилотларига!

Республика хўжалик ҳисобидаги пудрат савдолари (тендер) ташкил этиш бошқармаси

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

2001 йилда Сирдарё вилоятида марказлаштирилган маблағлар ҳисобига амалга ошириш режалаштирилган қуйидаги иншоотлар бўйича бош пудратчиларни танлаш юзасидан

ОЧИҚ ПУДРАТ САВДОЛАРИНИ (ТЕНДЕРЛАР) ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

1. ***Сирдарё вилояти хўжаликларида дизель насос станцияларини электроэнергияси қувватига ўтказиш ишлари (11 станция).***
2. ***Ш.Рашидов туманининг «Истиқлол» хўжалиги суғориладиган ерларини қайта қуриш ишлари.***

Буюртмачи: Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги, 15-сон қурилаётган корхоналар бирлашган дирекцияси.

Пудрат ташкилотлар зарурий профессионал ва техник малакага, молиявий имкониятларга, ишчи ва техника ресурсларга, шартнома тузиш учун фуқаролик ва юридик ҳуқуққа эга ҳамда тажрибали ва ишончли бўлишлари керак.

Тендерларда иштирок этишни хоҳловчилар Республика тендерларни ташкил этиш бошқармаси Сирдарё вилояти филиалига тендер ҳужжатларини олиш ҳақида сўровнома билан 2001 йил 20 августгача соат 9.00дан 18.00гача қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилишлари лозим:

Гулистон шаҳри, М.Ахтамова кўчаси, 30-уй
(Вилоят капитал қурилиш бошқармаси биноси),
тел. 27-64-42, тел./факс 27-64-84.

Тендер ҳужжатлари бир тўпламининг нархи 15000 сўм.

Офертаалар юқоридаги манзил бўйича
2001 йил 30 августгача қабул қилинади ва тендер комиссияси
томонидан 2001 йил 31 август куни кўриб чиқилади.

4553

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Европа Тараққиёт ва тикланиш банки, Осиё тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси, Германиянинг КфВ банки, ОПЕК фонди, шунингдек, хорижий экспорт-импорт кредит агентликлари очган кредит йўналишлари ҳисобидан кичик ва ўрта тадбиркорликни хорижий валютада қўллаб-қувватлаш дастурини амалга оширмоқда.

Биз сизнинг бизнесингиз гуллаб-яшнашидан манфаатдормиз, ўзаро ҳамкорлик қилишга тайёрмиз ва ўз мижозларимизга юксак малакали мутахассисларнинг ноёб тажрибасини, шунингдек, кредит йўналишлари доирасида молиялашнинг энг мақбул схемаларини таклиф этамиз.
Хусусан, сиз тақдим этган лойиҳанинг ўзига хос хусусиятларига қараб, **50 минг АҚШ долларидан 5 млн. АҚШ долларигача** миқдорда кредитлар берамиз.

1991 NBU 2001
National Bank of Uzbekistan

Қўшимча маълумот олиш учун банкнинг исталган бўлим ва филиалига ёхуд «Ўзмиллийбанк»нинг лойиҳаларни молиялаш марказига қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинг: 137-62-73, 137-62-75, 137-59-47, 137-63-48.
www.nbu.com

4456

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги жамоаси агентликнинг собиқ бош муҳаррир ўринбосари, Ўзбекистон халқ шоири, Олий Мажлис депутати
Муҳаммад ЮСУФнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси В.И.Романовский номидаги Математика институти жамоаси математик статистика бўлимининг мудири, физика-математика фанлари доктори, профессор
Шоюсуф ҲОШИМОВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Республика «Маънавият ва маърифат» Кенгаши мазкур Кенгаш аъзоси, Ўзбекистон халқ шоири
Муҳаммад ЮСУФнинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига, қариндош-уруғларига, яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Бадиий академияси жамоаси Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, Ўзбекистон Бадиий академияси академиги, профессор
Маннон САИДОВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент вилояти ҳокимлиги Ўзбекистон халқ шоири, Олий Мажлис депутати
Муҳаммад ЮСУФ
(Муҳаммаджон Юсупов)нинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2615, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА.
Навбатчи — У. ФАЙЗИЕВА.
Мусаҳҳиҳ — Б. ҲАСАНОВ.

· МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 20.50
1 2 3 4 5 6